

21 198

Wijziging van het fiscale regime voor onderhoudsvoorzieningen en spaarvormen alsmede van het fiscale regime voor verzekeraars en directiepensioenlichamen

TWEEDE NADER GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

22 mei 1991

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het, in het licht van de maatschappelijke ontwikkelingen met betrekking tot onderhoudsvoorzieningen en spaarvormen, wenselijk is te komen tot een herziening van de belastingheffing ter zake van lijfrenten en kapitaalverzekeringen en voorts dat het wenselijk is te komen tot een herziening van het fiscale regime voor de instellingen waarbij dergelijke voorzieningen worden ondergebracht;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

In de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Stb. 1990, 103) worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A.1. In **artikel 5**, eerste lid, wordt in de eerste volzin «persoonlijke arbeidsinkomen» telkens vervangen door: persoonlijke inkomen. Voorts wordt in de tweede volzin «persoonlijk arbeidsinkomen» vervangen door: persoonlijk inkomen.

A.2. In het tweede lid wordt in de aanhef «persoonlijke arbeidsinkomen» vervangen door: persoonlijke inkomen.

A.3. In het tweede lid worden de onderdelen c en d vervangen door:
c. zuivere inkomsten in de vorm van periodieke uitkeringen en verstrekkingen.

A.4. In het derde lid wordt onderdeel d vervangen door:
d. de premies als bedoeld in artikel 45, eerste lid, onderdeel g, alsmede de negatieve persoonlijke verplichtingen ter zake daarvan.

A.5. In het vierde lid wordt in de eerste volzin «persoonlijke arbeidsinkomen» vervangen door: persoonlijke inkomen. Voorts wordt in de tweede volzin «persoonlijk arbeidsinkomen» vervangen door: persoonlijk inkomen.

A.6. Na het elfde lid wordt ingevoegd:

12. In afwijking in zoverre van het tiende en het elfde lid worden als bestanddelen van het inkomen van het kind aangemerkt:

- a. zuivere inkomsten in de vorm van periodieke uitkeringen en verstrekkingen die de tegenwaarde voor een prestatie vormen;
- b. premies als bedoeld in artikel 45, eerste lid, onderdeel g, alsmede de negatieve persoonlijke verplichtingen ter zake daarvan.

B. In **artikel 9a** wordt het vierde lid vervangen door:

4. Het bepaalde in het eerste lid met betrekking tot betalingen is voor pensioenvoorzieningen slechts van toepassing op betalingen die worden verricht aan een lichaam als bedoeld in artikel 45, vijfde lid, onderdeel a, onder 1°, of onderdeel b.

C. **Artikel 19** vervalt.

D.1. In **artikel 25**, eerste lid, wordt onderdeel c vervangen door:

c. rente begrepen in kapitaalsuitkeringen uit levensverzekering;.

D.2. In het eerste lid wordt onderdeel g vervangen door:

g. periodieke uitkeringen en verstrekkingen die de tegenwaarde voor een prestatie vormen voor zover zij, te zamen met de krachtens het desbetreffende recht van de verzekeraar reeds ontvangen uitkeringen en verstrekkingen, de waarde van de prestatie te boven gaan, met dien verstande dat die waarde wordt verminderd met het gezamenlijke bedrag van hetgeen in verband met de verkrijging van dat recht als premie in aanmerking kon worden genomen bij de bepaling van het belastbare inkomen;.

D.3. Het tweede tot en met het zevende lid worden vervangen door:

2. Onder levensverzekering wordt voor de toepassing van deze wet verstaan een overeenkomst van levensverzekering als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf (Stb. 1990, 342).

3. Onder een kapitaalsuitkering uit levensverzekering wordt mede verstaan:

- a. een uitkering die in een vaststaand aantal termijnen plaatsvindt;
- b. winstuitkeringen;
- c. hetgeen wordt genoten ter zake van afkoop;
- d. hetgeen wordt genoten ter zake van vervreemding of onherroepelijk worden van de begunstiging. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt met vervreemding gelijkgesteld het brengen in het vermogen van een onderneming, waarbij als genoten bedrag wordt aangemerkt de waarde in het economische verkeer van het ingebrachte recht.

4. Voor de toepassing van deze wet wordt, in zoverre een levensverzekering waarbij een kapitaal is verzekerd wordt omgezet in een andere zodanige verzekering, de tweede verzekering beschouwd als een voortzetting van de eerste, tenzij ter zake van de omzetting door een ander dan de verzekeraar een prestatie wordt geleverd.

5. De rente begrepen in een kapitaalsuitkering uit levensverzekering wordt gesteld op het bedrag waarmee de uitkering overtreft hetgeen ter zake van de verzekering aan premies is voldaan, voor zover die premies niet in aanmerking zijn gekomen bij een eerdere uitkering door de verzekeraar.

6. Onder premies ter zake van een levensverzekering waarbij een kapitaal is verzekerd worden mede begrepen:
- a. indien het een kapitaalsuitkering uit levensverzekering bij in leven zijn betreft: premies voor bij dezelfde overeenkomst verzekerde uitkeringen bij overlijden of voor uitkeringen of vrijstelling van premiebetaling bij invaliditeit, voor zover die uitkeringen gezamenlijk niet meer bedragen dan driemaal het verzekerde kapitaal bij in leven zijn;
  - b. indien het een kapitaalsuitkering uit levensverzekering ten gevolge van overlijden betreft: premies voor bij dezelfde overeenkomst verzekerde uitkeringen bij in leven zijn, voor uitkeringen of vrijstelling van premiebetaling bij invaliditeit, alsmede voor uitkeringen bij overlijden ten gevolge van ongeval, voor zover die uitkeringen gezamenlijk niet meer bedragen dan driemaal het verzekerde kapitaal uit levensverzekering bij overlijden.
7. Kapitaalsuitkeringen en premies die niet in geld zijn uitgedrukt worden herleid tot guldens naar de tijdstippen waarop de uitkeringen worden genoten en de premies zijn voldaan.
8. Als een periodieke uitkeringen of verstrekking die de tegenwaarde voor een prestatie vormt wordt mede beschouwd hetgeen met betrekking tot een recht op zodanige periodieke uitkeringen en verstrekkingen wordt genoten ter zake van afkoop, vervreemding of onherroepelijk worden van de begunstiging. Daarbij wordt met vervreemding gelijkgesteld het brengen in het vermogen van een onderneming, waarbij als genoten bedrag wordt aangemerkt de waarde in het economische verkeer van het ingebrachte recht.
9. Voor de toepassing van deze wet wordt, in zoverre degene die een afkoopsom geniet ter zake van een lijfrente als bedoeld in artikel 45, eerste lid, onderdeel g, die is verzekerd bij een verzekeraar als bedoeld in artikel 45, in het jaar van afkoop een andere zodanige lijfrente bedingt bij een verzekeraar als bedoeld in artikel 45, vijfde lid, onderdeel a, onder 1°, of onderdeel b, de tweede lijfrente beschouwd als een voortzetting van de eerste.
10. Voor de toepassing van deze wet wordt, in zoverre een recht op periodieke uitkeringen en verstrekkingen – niet zijnde een lijfrente als bedoeld in het negende lid – wordt omgezet in een ander zodanig recht, het tweede recht beschouwd als een voortzetting van het eerste, tenzij ter zake van de omzetting door een ander dan de verzekeraar een prestatie wordt geleverd.

E. **Artikel 26** wordt vervangen door:

Artikel 26. Tot de inkomsten uit vermogen behoren niet voordelen getrokken uit roerende goederen, andere dan woonschepen, voor zover deze in eigen gebruik zijn.

F. Na **artikel 26** wordt ingevoegd:

Artikel 26a. 1. In afwijking in zoverre van artikel 25, eerste lid, aanhef en onderdeel c, behoort niet tot de inkomsten uit vermogen rente begrepen in een kapitaalsuitkering uit levensverzekering ten gevolge van overlijden indien:

- a. het overlijden plaatsvindt voor het bereiken van de leeftijd van 72 jaar;
- b. het overlijden plaatsvindt na het bereiken van de leeftijd van 72 jaar en ter zake van de verzekering ten minste 15 jaren jaarlijks premies zijn voldaan waarbij de hoogste premie niet meer heeft bedragen dan het tienvoud van de laagste;
- c. het overlijden plaatsvindt na het bereiken van de leeftijd van 72 jaar, uitsluitend een kapitaal bij overlijden is verzekerd en de uitkering te zamen met andere kapitaalsuitkeringen uit levensverzekering ten gevolge van dat overlijden niet meer dan f 10 000 bedraagt.

2. In afwijking in zoverre van artikel 25, eerste lid, aanhef en onderdeel c, behoort niet tot de inkomsten uit vermogen rente begrepen in een kapitaalsuitkering uit levensverzekering bij in leven zijn door de verzekeraar voor zover:

a. de kapitaalsuitkering niet meer bedraagt dan f 170 000, mits ter zake van die verzekering ten minste 20 jaren jaarlijks premies zijn voldaan;

b. de kapitaalsuitkering niet meer bedraagt dan f 50 000, mits ter zake van die verzekering ten minste 15 jaren jaarlijks premies zijn voldaan; een en ander tenzij de hoogste premie meer heeft bedragen dan het tienvoud van de laagste.

3. Het tweede lid is met betrekking tot rente begrepen in kapitaalsuitkeringen slechts van toepassing voor zover die bepaling ten aanzien van de gerechtigde tot de uitkering niet eerder van toepassing is geweest.

Artikel 26b. 1. Ingeval in het kader van een boedelscheiding of ter voldoening of afkoop van de verplichting tot het doen van periodieke uitkeringen en verstrekkingen als bedoeld in artikel 30, eerste lid, onderdeel b, en artikel 45, eerste lid, onderdeel d, een recht op een kapitaalsuitkering uit levensverzekering of op periodieke uitkeringen en verstrekkingen wordt toegescheiden, toegekend of in een gelijksoortig recht wordt omgezet, wordt die handeling niet in aanmerking genomen voor de toepassing van artikel 25, derde, vierde, achtste en tiende lid, artikel 31, eerste en vijfde lid, artikel 35, artikel 45, eerste lid, onderdeel h, en artikel 45c, tweede lid, onderdelen a en b, van deze wet en artikel 25, vierde lid, tweede volzin, van de Invorderingswet 1990 (Stb. 221). De eerste volzin is met betrekking tot artikel 31, vijfde lid, en artikel 45, eerste lid, onderdeel h, niet van toepassing op hetgeen anders dan in de vorm van een recht op een kapitaalsuitkering uit levensverzekering of op periodieke uitkeringen en verstrekkingen wordt genoten onderscheidenlijk voldaan ter zake van het recht op verrekening van aanspraken op periodieke uitkeringen als bedoeld in artikel 31, vijfde lid.

2. Het eerste lid is met betrekking tot artikel 45c, tweede lid, onderdelen a en b, uitsluitend van toepassing indien de belastingplichtige de aanspraak op periodieke uitkeringen geheel of gedeeltelijk vervreemdt aan zijn binnenlands belastingplichtige gewezen echtgenoot of deze aanwijst als onherroepelijk begunstigde van de aanspraak, dan wel de aanspraak omzet in een aanspraak die voor die gewezen echtgenoot een aanspraak is als bedoeld in artikel 45, eerste lid, onderdeel g, in welke gevallen de gewezen echtgenoot wordt geacht de verzekeringnemer van de aanspraak op periodieke uitkeringen te zijn. De vorige volzin is van overeenkomstige toepassing in het kader van scheiding van tafel en bed.

3. Voor de toepassing van artikel 30, eerste lid, onderdeel b, en artikel 45, eerste lid, onderdelen c en h, worden mede als rechtstreeks uit het familierecht voortvloeiende periodieke uitkeringen en verstrekkingen beschouwd periodieke uitkeringen en verstrekkingen voor zover zij:

a. zijn overeengekomen bij boedelscheiding in het kader van echtscheiding of scheiding van tafel en bed ter zake van het recht op verrekening van pensioenrechten en van aanspraken op periodieke uitkeringen waarvan de premies in aanmerking konden worden genomen bij de bepaling van het belastbare inkomen;

b. dienen ter vervanging van rechtstreeks uit het familierecht voortvloeiende periodieke uitkeringen en verstrekkingen; een en ander indien de periodieke uitkeringen en verstrekkingen worden voldaan door degene die tot verrekening onderscheidenlijk vervanging verplicht is.

G. **Artikel 28** vervalt.

H.1. In **artikel 31** vervallen het vijfde en het zesde lid.

H.2. Het zevende lid wordt vervangen door:

5. Tot de inkomsten in de vorm van bepaalde periodieke uitkeringen en verstrekkingen behoort mede hetgeen bij boedelscheiding in het kader van echtscheiding of scheiding van tafel en bed wordt genoten ter zake van het recht op verrekening van pensioenrechten en van aanspraken op periodieke uitkeringen waarvan de premies in aanmerking konden worden genomen bij de bepaling van het belastbare inkomen.

I. **Artikel 32** vervalt.

J. In **artikel 35** wordt, onder vernummering van het tweede lid in derde lid, na het eerste lid ingevoegd:

2. Tot de kosten van verwerving van rente begrepen in kapitaalsuitkeringen uit levensverzekering en van periodieke uitkeringen en verstrekkingen die de tegenwaarde voor een prestatie vormen, behoort hetgeen ter zake van de verwerving van een bestaand zodanig recht, alsmede ter zake van het onherroepelijk worden van de begunstiging daarvan, meer is voldaan dan de premies als bedoeld in artikel 25, vijfde lid, onderscheidenlijk de waarde van de prestatie als bedoeld in artikel 25, eerste lid, onderdeel g, met dien verstande dat die kosten in aanmerking worden genomen tot ten hoogste het bedrag dat ter zake van dat recht aan inkomsten wordt genoten.

K. In **artikel 38** wordt, onder vernummering van het tweede, het derde en het vierde lid in onderscheidenlijk derde, vierde en vijfde lid, na het eerste lid ingevoegd:

2. In afwijking in zoverre van het eerste lid worden kosten van verwerving als bedoeld in artikel 35, tweede lid, in aanmerking genomen tot ten hoogste het bedrag dat in het jaar ter zake van het desbetreffende recht aan inkomsten is genoten. Hetgeen op grond van de vorige volzin buiten aanmerking blijft, wordt geacht in het daaropvolgende jaar te zijn voldaan.

L.1. In **artikel 44e**, tweede lid, wordt «met dien verstande dat ten minste f 1101 en ten hoogste f 17 294 wordt toegevoegd» vervangen door: doch ten hoogste f 17 294.

L.2. In het derde lid wordt «als is bedoeld in» vervangen door: als bedoeld in.

M.1. **Artikel 44f**, eerste lid, wordt vervangen door:

1. De oudedagsreserve neemt achtereenvolgens af:

a. met het bedrag dat op de voet van artikel 44g, derde lid, wordt overgedragen aan degene die de onderneming of een gedeelte van de onderneming voortzet, alsmede met het bedrag waarmee in het kalenderjaar waarin de belastingplichtige een langer dan drie jaren voor zijn rekening gedreven onderneming geheel staakt, het in artikel 8, eerste lid, onderdeel d, vermelde bedrag van f 20 000 – voor zover dit niet reeds eerder als vrijstelling is genoten –, vermeerderd met f 25 000 indien de in genoemde bepaling bedoelde verhoging van toepassing is, de voordelen behaald met of bij het staken van de onderneming te boven gaat;

b. met het bedrag waarvoor de belastingplichtige dit bij de aangifte schriftelijk verzoekt, doch met ten hoogste het bedrag van de premies voor lijfrenten die in het kalenderjaar voor aftrek als persoonlijke verplichtingen in aanmerking worden genomen;

c. met het bedrag waarmee de reserve het ondernemingsvermogen bij het einde van het kalenderjaar overtreft, dan wel met haar volle bedrag indien bij het einde van het kalenderjaar ondernemingsvermogen ontbreekt;

d. met haar volle bedrag in het kalenderjaar waarin de belastingplichtige ophoudt binnenlands belastingplichtige te zijn.

M.2. Het tweede, het vierde, het vijfde en het zesde lid vervallen. Voorts wordt het derde lid vernummerd in tweede lid.

M.3. In het in tweede lid vernummerde derde lid wordt «onderdeel b» vervangen door: onderdeel c. Voorts wordt «de waarde welke in het economische verkeer» vervangen door: de waarde in het economische verkeer welke.

M.4. Het zevende lid wordt vervangen door:

3. Afnemingen ingevolge het eerste lid, onderdeel a, worden, in afwijking van artikel 3, derde lid, onderdeel a, niet in aanmerking genomen bij het bepalen van het inkomen.

N.1. In **artikel 44g**, eerste lid, wordt «vindt bij overlijden van de belastingplichtige geen toepassing indien de echtgenoot bij het begin van het kalenderjaar de leeftijd van 69 jaar nog niet heeft bereikt en» vervangen door: is bij overlijden van de belastingplichtige niet van toepassing indien de echtgenoot.

N.2. Het tweede lid vervalt. Voorts worden het derde en het vierde lid vernummerd in onderscheidenlijk tweede en derde lid.

N.3. In het in tweede lid vernummerde derde lid wordt «Het eerste en het tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing» vervangen door: Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.

O. **Artikel 44h** vervalt.

P.1. In **artikel 44i**, eerste en tweede lid, wordt «onderdeel b» vervangen door: onderdeel c.

P.2. Het derde lid vervalt. Voorts worden het vierde en het vijfde lid vernummerd in onderscheidenlijk derde en vierde lid.

P.3. In het in derde lid vernummerde vierde lid wordt «artikel 44f, derde lid» vervangen door: artikel 44f, tweede lid.

Q. **Artikel 44j**, derde lid, vervalt.

R. Na **artikel 44j** wordt ingevoegd:

Artikel 44k. 1. De inspecteur stelt bij beschikking het bedrag vast van de oudedagsreserve bij het einde van het kalenderjaar. Rechtsmiddelen tegen een zodanige beschikking kunnen uitsluitend betrekking hebben op de grootte van de oudedagsreserve.

2. Indien de oudedagsreserve tot een onjuist bedrag is vastgesteld, kan de inspecteur de beschikking bij uitspraak herzien. De bevoegdheid tot herziening vervalt door verloop van vijf jaren na de vaststelling van de beschikking.

3. Artikel 30e, eerste tot en met vierde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (Stb. 1959, 301) is van overeenkomstige toepassing.

S. **Artikel 44l** vervalt.

T.1. In **artikel 45**, eerste lid, onderdeel b, wordt «termijnen van lijfrenten en andere in rechte vorderbare periodieke uitkeringen» vervangen door: periodieke uitkeringen.

T.2. In het eerste lid wordt onderdeel g vervangen door:

g. premies voor:

1°. lijfrenten welke termijnen toekomen aan de belastingplichtige en uitsluitend eindigen bij zijn overlijden;

2°. lijfrenten welke termijnen ingaan bij het overlijden van de belastingplichtige, van zijn echtgenoot of zijn gewezen echtgenoot dan wel van degene met wie hij duurzaam een gezamenlijke huishouding in de zin van artikel 56, tweede lid, voert of heeft gevoerd, met dien verstande dat indien de termijnen toekomen aan een van hun bloed- of aanverwanten – niet zijnde de echtgenoot – in de rechte lijn of in de tweede of derde graad van de zijlijn of aan een pleegkind van een van hen, deze uitsluitend eindigen hetzij bij het overlijden van de gerechtigde hetzij uiterlijk op het tijdstip waarop deze de leeftijd van 30 jaar bereikt;

3°. lijfrenten welke termijnen toekomen aan de belastingplichtige en eindigen in het jaar waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt dan wel waarin hij een pensioen als bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel f, of als bedoeld in artikel 11, derde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964, gaat genieten, voor zover het gezamenlijke bedrag aan termijnen van zodanige lijfrenten – beoordeeld naar de toestand op het tijdstip van premiebetaling – niet meer beloopt dan f 100 000 per jaar;

4°. lijfrenten welke termijnen toekomen aan de belastingplichtige, een looptijd hebben van ten minste vijf jaren en niet eerder ingaan dan in het jaar waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt dan wel waarin hij een pensioen als bedoeld onder 3° gaat genieten, voor zover het gezamenlijke bedrag aan termijnen van zodanige lijfrenten – beoordeeld naar de toestand op het tijdstip van premiebetaling – niet meer beloopt dan f 30 000 per jaar;

5°. lijfrenten welke termijnen toekomen aan een meerderjarig invalide eigen kind, stiefkind, pleegkind of kleinkind en uitsluitend eindigen bij het overlijden van de gerechtigde;

6°. aanspraken op periodieke uitkeringen als bedoeld in artikel 25, eerste lid, onderdeel g, ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval.

T.3. In het eerste lid vervalt onderdeel h en wordt de onderdeelaanduiding i gewijzigd in h.

T.4. In het eerste lid vervallen in het in onderdeel h gewijzigde onderdeel i de zinsneden «– niet zijnde stamrechten –» en «anders dan in de vorm van een stamrecht».

Voorts wordt «als is bedoeld in artikel 31, zevende lid» vervangen door: en van aanspraken op periodieke uitkeringen als bedoeld in artikel 31, vijfde lid.

T.5. Het vierde lid wordt vervangen door:

4. Onder een lijfrente wordt verstaan de aanspraak ingevolge een overeenkomst van levensverzekering als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen die eindigen uiterlijk bij overlijden, welke aanspraak niet kan worden afgekocht, vervoemd of tot voorwerp van zekerheid kan dienen. Onder een lijfrente wordt mede verstaan de aanspraak op winstuitkeringen voor zover die uitkeringen verband houden met een lijfrente.

T.6. Het vijfde lid wordt vervangen door:

5. Premies voor lijfrenten worden alleen in aanmerking genomen indien zij zijn verschuldigd aan:

a. een van de volgende verzekeraars die de lijfrenteverplichting rekent tot het binnenlandse ondernemingsvermogen:

1°. een verzekeraar die bevoegd is het directe verzekeringsbedrijf als bedoeld in de Wet toezicht verzekeringsbedrijf uit te oefenen;

2°. een in Nederland wonend natuurlijk persoon – niet zijnde de echtgenoot – dan wel een in Nederland gevestigd lichaam, mits de lijfrenten zijn bedongen als tegenprestatie voor de overdracht van een onderneming of een gedeelte van een onderneming aan die persoon of dat lichaam, doch tot ten hoogste het bedrag van de met of bij die overdracht behaalde winst en het bedrag van de afnemingen van de oudedagsreserve ingevolge artikel 44f, eerste lid, onderdelen b en c, in het jaar van de overdracht;

b. een aan de Wet op de heffing over vermogensoverschotten van pensioenfondsen onderworpen lichaam;

c. een niet in Nederland gevestigd pensioenfonds of lichaam dat het levensverzekeringsbedrijf uitoefent, mits de premies worden voldaan ter vrijwillige voortzetting van een pensioenregeling die, dan wel ter voortzetting van een lijfrente die gedurende ten minste drie jaren voor het ontstaan van de binnenlandse belastingplicht is verzekerd bij dat fonds of dat lichaam.

U. **Artikel 45a** wordt vervangen door:

Artikel 45a. 1. Premies voor lijfrenten als bedoeld in artikel 45, eerste lid, onderdeel g, onder 1°, 2°, 3° en 4°, worden in aanmerking genomen tot een gezamenlijk bedrag van ten hoogste f 5000. In geval van niet duurzaam van elkaar gescheiden levende echtgenoten wordt het niet gebruikte deel aan aftrekmogelijkheid van ten hoogste f 5000 ingevolge de vorige volzin van de ene echtgenoot op verzoek overgedragen aan de andere echtgenoot en gevoegd bij zijn aftrekmogelijkheid ingevolge die volzin. Het verzoek wordt door beide echtgenoten gezamenlijk schriftelijk gedaan bij de aangifte van de echtgenoot aan wie wordt overgedragen.

2. Ten aanzien van de belastingplichtige die persoonlijk inkomen geniet en bij de aanvang van het kalenderjaar nog niet de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, wordt het in het eerste lid vermelde bedrag vermeerderd met:

$$\frac{1}{4} \times (P - f 50\ 000) - F - 10 A,$$

doch ten hoogste met:

$$f 50\ 000 - F - 10 A,$$

waarbij

P voorstelt: het persoonlijke inkomen van het kalenderjaar, vermeerderd met de ten laste van dat inkomen gekomen premies en andere bijdragen uit hoofde van een pensioenregeling als bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel f, alsmede met de in het kalenderjaar ingehouden bijdragen ingevolge een pensioenregeling die ingevolge de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het loon behoren;

F voorstelt: het bedrag waarmee de toevoeging aan de oudedagsreserve over het kalenderjaar te boven gaat de afnemings van die reserve bij het einde van het kalenderjaar op de voet van artikel 44f, eerste lid, onderdeel c;

A voorstelt: de aan het kalenderjaar toe te rekenen aangroei van het bedrag van de jaarlijkse uitkeringen van de aan de belastingplichtige toekomstige pensioenaanspraken voor zover deze aangroei het gevolg is van de toeneming van de diensttijd in het kalenderjaar; indien de belastingplichtige gehuwd is, en een pensioenregeling geen recht geeft op jaarlijkse uitkeringen aan zijn echtgenoot bij zijn overlijden, wordt de in de vorige zinsnede bedoelde aangroei, voor zover die het gevolg is van die pensioenregeling, slechts voor twee derde gedeelte in aanmerking genomen.

3. Ten aanzien van de belastingplichtige die bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 39 jaar, doch nog niet die van 65 jaar heeft

bereikt, persoonlijk inkomen geniet en ten aanzien van wie aannemelijk is dat hij aan het einde van het kalenderjaar een niet te verwaarlozen tekort heeft aan opgebouwde oudedagsvoorzieningen of nabestaandenvoorzieningen ten behoeve van zijn echtgenoot wordt het in het eerste lid vermelde bedrag vermeerderd met f 10 000. Deze vermeerdering is slechts van toepassing voor zover de premies zijn aangewend voor een voorziening waaraan een tekort als bedoeld in dit lid bestaat. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het bepalen of er een tekort is aan opgebouwde oudedagsvoorzieningen of nabestaandenvoorzieningen.

4. Ten aanzien van de belastingplichtige die een oudedagsreserve heeft, wordt het in het eerste lid vermelde bedrag vermeerderd met het bedrag van de afneming in het kalenderjaar van die reserve op de voet van artikel 44f, eerste lid, onderdeel b.

5. Ten aanzien van de belastingplichtige die in het kalenderjaar een onderneming of een gedeelte van een onderneming staakt, wordt het in het eerste lid vermelde bedrag vermeerderd met het bedrag van de winst behaald met of bij die staking, doch ten hoogste met:

a. f 634 573 in de gevallen waarin:

1°. de ondernemer ten tijde van het staken de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt;

2°. de ondernemer ten tijde van het staken voor 45 percent of meer arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 46, vijfde lid, en de hem toekomende termijnen van lijfrenten ingaan binnen zes maanden na het staken;

3°. de onderneming wordt gestaakt door het overlijden van de ondernemer;

b. f 317 290 in de gevallen – andere dan die van onderdeel a – waarin:

1°. de ondernemer ten tijde van het staken de leeftijd van 50 jaar heeft bereikt;

2°. de aan de ondernemer toekomende termijnen van lijfrenten dadelijk ingaan;

c. f 158 647 in de overige gevallen;

met dien verstande dat elk van de onder a, b en c vermelde bedragen wordt verminderd met de waarde in het economische verkeer welke aan de in artikel 8, eerste lid, onderdelen f en g, bedoelde aanspraken ten tijde van het staken kan worden toegekend, met het bedrag van de oudedagsreserve bij het begin van het kalenderjaar, met de bedragen die op de voet van het tweede, derde en vierde lid van dit artikel in de voorafgaande kalenderjaren in aanmerking zijn genomen, alsmede met de bedragen die reeds eerder op de voet van dit lid in aanmerking zijn genomen.

6. Hetgeen in een kalenderjaar ingevolge artikel 75, eerste lid, als aftrekbare premie voor lijfrenten in aanmerking wordt genomen, komt in de volgorde van de voorgaande leden van dit artikel in mindering op hetgeen ingevolge deze leden in dat kalenderjaar ten hoogste in aanmerking wordt genomen.

7. Het eerste lid, tweede en derde volzin, is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de ongehuwde belastingplichtige aan wie op de voet van artikel 56 de basisaftrek is overgedragen door een andere ongehuwde belastingplichtige en die andere belastingplichtige.

Artikel 45b. 1. Met betrekking tot de persoonlijke verplichtingen is artikel 38, eerste en vijfde lid, van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat:

a. het in de eerste volzin van dat vijfde lid ter zake van bij wijze van vooruitbetaling voldane renten van schulden, kosten van geldleningen daaronder begrepen, vermelde bedrag van f 4000 wordt verminderd met het bedrag dat op grond van die eerste volzin als aftrekbare kosten in aanmerking komt, en dat het in de laatste volzin van dat vijfde lid ter zake van afsluitprovisies vermelde bedrag van f 4000 wordt verminderd

met het bedrag dat op grond van die laatste volzin als aftrekbare kosten in aanmerking komt;

b. premies voor lijfrenten in aanmerking worden genomen op het tijdstip waarop deze zijn betaald of verrekend.

2. Premies voor lijfrenten welke binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar ten laste van de belastingplichtige zijn betaald of verrekend, worden op zijn bij de aangifte schriftelijk gedaan verzoek aangemerkt als premies voor lijfrenten welke zijn betaald of verrekend in het kalenderjaar, mits de belastingplichtige ten tijde van het betaald of verrekend zijn van de premies binnenlands belastingplichtige is.

3. In afwijking in zoverre van artikel 45, eerste lid, onderdeel g, worden bij een belastingplichtige als persoonlijke verplichtingen in aanmerking komende premies voor onmiddellijk ingaande lijfrenten op diens verzoek niet bij hem in aanmerking genomen doch, als persoonlijke verplichtingen, bij degene door wiens overlijden een onderneming is gestaakt, waarbij deze wordt geacht de verzekeringnemer te zijn, mits de premies zijn betaald of verrekend binnen zes maanden na het overlijden en in de overeenkomst waarbij de lijfrenten zijn bedongen, is opgenomen dat een verzoek zal worden gedaan om toepassing van de onderhavige bepaling. Daarbij kunnen, in afwijking van artikel 45, vijfde lid, ook in aanmerking komen premies voor lijfrenten die zijn verschuldigd aan degene die de onderneming voortzet, mits deze in Nederland woont of is gevestigd en de lijfrenteverplichting tot zijn binnenlandse ondernemingsvermogen rekent. De eerste volzin is niet van toepassing voor zover de premies meer bedragen dan de bij de overledene in aanmerking te nemen vermeerdering van het in artikel 45a, eerste lid, vermelde bedrag ingevolge het vierde en het vijfde lid van dat artikel. De ingevolge de eerste volzin bij de overledene in aanmerking te nemen premies worden in aanmerking genomen op het tijdstip van zijn overlijden. Het verzoek wordt schriftelijk gedaan bij de aangifte inkomstenbelasting van de overledene.

Artikel 45c. 1. Negatieve persoonlijke verplichtingen zijn genoten teruggaven van persoonlijke verplichtingen.

2. Als negatieve persoonlijke verplichtingen van een belastingplichtige – zijnde de verzekeringnemer dan wel, indien deze is overleden, de gerechtigde – worden mede in aanmerking genomen de premies voor een aanspraak als bedoeld in artikel 45, eerste lid, onderdeel g, die voor aftrek als persoonlijke verplichtingen in aanmerking zijn gekomen ingeval:

a. de aanspraak zodanig wordt gewijzigd dat niet meer wordt voldaan aan de in artikel 45, eerste lid, onderdeel g, en vierde lid, gestelde voorwaarden;

b. de aanspraak wordt afgekocht of vervreemd;

c. de aanspraak formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid wordt;

d. de verzekeraar niet langer voldoet aan de in artikel 45, vijfde lid, gestelde voorwaarden;

e. de lijfrenteverplichting geheel of gedeeltelijk overgaat op een andere verzekeraar dan bedoeld in artikel 45, vijfde lid, onderdeel a, onder 1°, of onderdeel b; onder overgang van de lijfrenteverplichting wordt mede verstaan herverzekering indien de lijfrente is bedongen bij een verzekeraar als bedoeld in artikel 45, vijfde lid, onderdeel a, onder 2°.

3. Als negatieve persoonlijke verplichtingen van een belastingplichtige – zijnde de verzekeringnemer dan wel, indien deze is overleden, de gerechtigde – worden, ingeval hij anders dan door overlijden ophoudt binnenlands belastingplichtige te zijn, mede in aanmerking genomen de premies als bedoeld in artikel 45, eerste lid, onderdeel g, die voor aftrek als persoonlijke verplichtingen in aanmerking zijn gekomen, met uitzondering van de premies voor aanspraken als bedoeld in dat onderdeel, onder 6°, waarvan de uitkeringen zijn ingegaan, en van de premies voor tenietgegane aanspraken. De vorige volzin is niet van toepassing indien

de premies – met inachtneming van het vierde lid – in totaal niet meer hebben belopen dan f 100 000.

4. De ingevolge het tweede en het derde lid in aanmerking te nemen premies voor een lijfrente welke termijnen zijn ingegaan, worden in aanmerking genomen tot ten hoogste het bedrag van de waarde in het economische verkeer van de lijfrente.

5. Onze Minister kan onder door hem te stellen voorwaarden bepalen dat het tweede lid, onderdeel e, niet van toepassing is indien:

a. de lijfrenteverplichting overgaat in verband met de overdracht van de onderneming van een verzekeraar als bedoeld in artikel 45, vijfde lid, onderdeel a, onder 2°;

b. de lijfrenteverplichting overgaat op een niet in Nederland gevestigd pensioenfonds of lichaam dat het levensverzekeringsbedrijf uitoefent, zulks ter verwerving van pensioenrechten in het kader van de aanvaarding van een dienstbetrekking.

6. Met betrekking tot de negatieve persoonlijke verplichtingen is artikel 33, eerste lid, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de negatieve persoonlijke verplichtingen bedoeld in het tweede en het derde lid worden genoten op het tijdstip dat onmiddellijk voorafgaat aan dat waarop zich een van de omstandigheden als bedoeld in het tweede of het derde lid voordoet.

7. Voor zover de belasting die betrekking heeft op de premies die ingevolge het derde lid als negatieve persoonlijke verplichtingen in aanmerking zijn genomen niet is voldaan, wordt dat derde lid geacht geen toepassing te hebben gevonden op de premies waarop dat bedrag aan belasting geacht wordt betrekking te hebben.

V. In **artikel 48**, vierde lid, wordt de eerste volzin vervangen door: Bij het bepalen van het binnenlandse inkomen is hoofdstuk II, met uitzondering van artikel 5, eerste tot en met vierde lid, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in afwijking van artikel 25, eerste lid, onderdeel g, periodieke uitkeringen of verstrekkingen die de tegenwaarde vormen voor een prestatie in aanmerking worden genomen op de wijze als bedoeld in artikel 49, eerste lid, onderdeel b, onder 5°.

W.1. In **artikel 49**, eerste lid, onderdeel b, wordt onder vernummering van onderdeel 5° in 6°, na onderdeel 4° ingevoegd:

5°. aanspraken op periodieke uitkeringen voor zover de voor de verwerving daarvan betaalde premies als persoonlijke verplichting in aftrek konden worden gebracht waarbij met het in aanmerking nemen van negatieve persoonlijke verplichtingen ingevolge artikel 45c, derde lid, dan wel in de periode van de buitenlandse belastingplicht geen rekening wordt gehouden;.

W.2. Aan het artikel wordt toegevoegd:

6. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel b, onder 5°, wordt het bedrag van de zuivere inkomsten uit aanspraken op periodieke uitkeringen verminderd met de op de voet van artikel 45c, tweede en derde lid, in aanmerking genomen negatieve persoonlijke verplichtingen voor zover die betrekking hebben op de in genoemd eerste lid, onderdeel b, onder 5°, bedoelde betaalde premies en voor zover de belasting ter zake van die negatieve persoonlijke verplichtingen is voldaan.

X.1. In **artikel 57**, eerste lid, wordt, onder wijziging van de onderdeelaanduidingen e, f, g en h in onderscheidenlijk f, g, h en i, na onderdeel d ingevoegd:

e. rente begrepen in een kapitaalsuitkering uit levensverzekering ineens, mits ter zake van de verzekering ten minste 15 jaren jaarlijks premies zijn voldaan en de hoogste premie niet meer heeft bedragen dan het tienvoud van de laagste;.

X.2. Het in onderdeel g gewijzigde onderdeel f wordt vervangen door:
g. inkomsten als bedoeld in artikel 31 naar hun zuivere bedrag, met uitzondering van de in artikel 57a, eerste lid, onderdeel d, genoemde inkomsten;

X.3. In het in onderdeel h gewijzigde onderdeel g wordt «artikel 44f, eerste lid, onderdeel b» vervangen door: artikel 44f, eerste lid, onderdeel c.

X.4. Het in onderdeel i gewijzigde onderdeel h wordt vervangen door:
i. de afnemings van de oudedagsreserve ingevolge artikel 44f, eerste lid, onderdeel d.

Y. **Artikel 59a** vervalt.

Z. In **artikel 65**, tweede lid, vervalt «de vermeerderingen ingevolge artikel 59a, noch».

AA. In **artikel 66a**, derde lid, vervalt «met uitzondering van artikel 59a».

BB. In **artikel 66b**, eerste lid, eerste volzin, vervalt «19,». Voorts wordt daarin «45, vierde lid» vervangen door: 45, eerste lid, 45a, eerste, tweede, derde en vijfde lid. Ten slotte wordt daarin «75, tweede lid» vervangen door: 75, tweede en derde lid.

CC. **Artikel 69** wordt vervangen door:

Artikel 69. Voor de toepassing van artikel 5, tweede lid, worden niet als bestanddelen van het persoonlijke inkomen van de belastingplichtige aangemerkt genoten periodieke uitkeringen welke worden verstrekt krachtens een op 30 juni 1991 bestaande overeenkomst, indien de ter zake van de verkrijging van het recht op die periodieke uitkeringen verschuldigde premies op de voet van artikel 45, eerste lid, onderdeel g, of artikel 80c, zoals die luiden op 30 juni 1991, als persoonlijke verplichting in aanmerking zijn genomen bij zijn echtgenoot.

DD. **Artikel 71a** vervalt.

EE. **Artikel 75** wordt vervangen door:

Artikel 75. 1. Met betrekking tot een aanspraak op periodieke uitkeringen of verstrekkingen en de daarvoor voldane premies zijn, indien de aanspraak en het bedrag van de voldane premies zijn opgenomen in een op 15 oktober 1990 bestaande overeenkomst die met betrekking tot het bedrag van de premies nadien niet is verhoogd, dan wel in een op 30 juni 1991 bestaande overeenkomst ter zake waarvan na die datum geen premies meer zijn voldaan, de regels die daarvoor golden op 30 juni 1991 van kracht, met dien verstande dat:

a. artikel 31, vijfde lid, uitsluitend van toepassing is ter zake van belening en verpanding en dat ter zake van vervreemding – het brengen in het vermogen van een onderneming daaronder begrepen – artikel 25, eerste lid, onderdeel g, en achtste lid, zoals die bepalingen luiden na die datum, van toepassing zijn, waarbij voor de toepassing van artikel 25, eerste lid, onderdeel g, de waarde van de prestatie tevens wordt verminderd met het gezamenlijke bedrag van hetgeen in verband met de verkrijging van het recht op periodieke uitkeringen of verstrekkingen als waarde van een stamrecht ten laste van de winst is gebracht of bij de bepaling van het inkomen op grond van een stamrechtvrijstelling niet in aanmerking is genomen;

b. artikel 57, eerste lid, aanhef en onderdeel f, niet van toepassing is met betrekking tot de in artikel 31, vijfde lid, bedoelde beleningen en verpandingen.

c. artikel 75, tweede lid, niet van toepassing is.

Op een bij de aangifte gedaan schriftelijk verzoek van de verzekeringnemer dan wel, indien deze is overleden, van de gerechtigde is de eerste volzin niet van toepassing voor het kalenderjaar waarop de aangifte betrekking heeft alsmede voor de daaropvolgende jaren.

2. Indien als gevolg van het eerste lid artikel 75, eerste lid, zoals dat luidde op 30 juni 1991, van toepassing is, worden de zuivere inkomsten ter zake van de afkoop of de omzetting van een aanspraak als bedoeld in dat artikel 75, eerste lid, doch ten hoogste het bedrag dat de belastbare som verminderd met de bestanddelen daarvan die zijn genoemd in de artikelen 57a en 58 meer bedraagt dan f 42 966, niet belast op de voet van de tarieftabel. De belasting over het gedeelte van de belastbare som dat krachtens de vorige volzin niet op de voet van de tarieftabel wordt belast, bedraagt 40 percent. Uitsluitend voor de toepassing van artikel 57, eerste lid, worden de zuivere inkomsten bedoeld in de eerste volzin geacht te zijn genoemd in artikel 57a, eerste lid.

3. Ingevolge het eerste lid als persoonlijke verplichtingen aftrekbare premies voor lijfrenten worden in aanmerking genomen tot ten hoogste f 17 459, met dien verstande dat de premies ten hoogste in aanmerking worden genomen tot het bedrag van de in de twee voorafgaande jaren in totaal in aanmerking genomen premiebedragen. Onze Minister kan onder door hem te stellen voorwaarden afwijkingen toestaan van het bepaalde in de eerste volzin ten aanzien van:

- a. belastingplichtigen die vrijstelling van premiebetaling wegens arbeidsongeschiktheid hebben genoten;
- b. belastingplichtigen die tijdens een tijdelijk verblijf in het buitenland zijn doorgedaan met het betalen van premies voor lijfrenten;
- c. belastingplichtigen bij wie in het kalenderjaar dan wel in ten minste een van de twee voorafgaande jaren, artikel 5, zoals dat luidde op 30 juni 1991, van toepassing is of is geweest op de door hen of hun echtgenoten betaalde of verrekenende premies voor lijfrenten.

4. Indien het eerste lid, eerste volzin, niet van toepassing is, gelden tevens de volgende regels.

a. Een aanspraak krachtens een op 30 juni 1991 bestaande overeenkomst op periodieke uitkeringen als bedoeld in artikel 25, tweede lid, zoals dat luidde op die datum, alsmede een aanspraak krachtens een op 30 juni 1991 bestaande overeenkomst op periodieke uitkeringen of verstrekkingen (stamrecht) als bedoeld in artikel 19, eerste lid, artikel 44f, eerste lid, onderdeel c, of artikel 32, eerste lid, zoals die artikelen luiden op die datum, worden met ingang van het kalenderjaar waarin het eerste lid, eerste volzin, niet van toepassing is, dan wel met ingang van 1 juli 1991 indien het eerste lid, eerste volzin, in 1991 niet van toepassing is, aangemerkt als een aanspraak op periodieke uitkeringen of verstrekkingen, waarbij:

1°. voor de toepassing van artikel 25, eerste lid, onderdeel g, zoals dat luidt na 30 juni 1991, de waarde van de prestatie tevens wordt verminderd met het gezamenlijke bedrag van hetgeen in verband met de verkrijging van het recht op de periodieke uitkeringen of verstrekkingen als waarde van een stamrecht ten laste van de winst is gebracht of bij de bepaling van het inkomen op grond van een stamrechtvrijstelling niet in aanmerking is genomen;

2°. voor de toepassing van artikel 45c, tweede lid, onderdeel c, zoals dat luidt na 30 juni 1991, de premies die voor aftrek in aanmerking konden komen onderscheidenlijk het gezamenlijke bedrag van hetgeen in verband met de verkrijging van het recht op de periodieke uitkeringen of verstrekkingen als waarde van een stamrecht ten laste van de winst is gebracht of bij de bepaling van het inkomen op grond van een stamrechtvrijstelling niet in aanmerking is genomen, worden geacht in aanmerking te zijn genomen als premies voor lijfrenten ingevolge artikel 45, eerste lid, onderdeel g.

b. Een aanspraak krachtens een op 30 juni 1991 bestaande overeenkomst die ingevolge artikel 25, derde lid, zoals dat luidde op die datum, wordt aangemerkt als een lijfrente, wordt met ingang van het kalenderjaar waarin het eerste lid, eerste volzin, niet van toepassing is, dan wel met ingang van 1 juli 1991 indien het eerste lid, eerste volzin, in 1991 niet van toepassing is, aangemerkt als een aanspraak op periodieke uitkeringen of verstrekkingen, waarbij voor de toepassing van artikel 45c, tweede lid, onderdeel c, zoals dat luidt na 30 juni 1991, de premies die voor aftrek in aanmerking konden komen worden geacht in aanmerking te zijn genomen als premies voor lijfrenten ingevolge artikel 45, eerste lid, onderdeel g.

5. Voor de toepassing van deze wet wordt, in zoverre een aanspraak op een lijfrente als bedoeld in artikel 25, tweede lid of derde lid, zoals die leden luiden op 30 juni 1991, wordt omgezet in een aanspraak op een lijfrente als bedoeld in artikel 45, eerste lid, onderdeel g, vierde lid en vijfde lid, de aanspraak op de tweede lijfrente beschouwd als een voortzetting van de eerste, met dien verstande dat daarop de regels van toepassing zijn zoals die gelden met ingang van 1 juli 1991.

Artikel 76. Rente begrepen in een kapitaalsuitkering uit levensverzekering die ingevolge de regels die daarvoor golden op 30 juni 1991, met uitzondering van artikel 31, zesde lid, tweede volzin, niet tot de inkomsten uit vermogen zou zijn gerekend, wordt ook na die datum niet tot de inkomsten uit vermogen gerekend, mits de kapitaalsuitkering wordt genoten krachtens een op 30 juni 1991 bestaande overeenkomst waarvan nadien het verzekerde kapitaal niet is verhoogd.

FF.1. In **artikel 78a**, eerste lid, wordt «artikel 28, tweede lid» vervangen door: artikel 25, vijfde lid.

FF.2. In het tweede lid wordt «artikel 28, tweede lid» vervangen door: artikel 25, vijfde lid.

FF.3. In het derde lid wordt «artikel 28» vervangen door: artikel 25.

FF.4. In het vierde lid wordt «artikel 28, tweede lid» telkens vervangen door: artikel 25, vijfde lid.

FF.5. Na het zesde lid wordt ingevoegd:

7. Dit artikel blijft buiten toepassing ingeval de belastingplichtige ingevolge artikel 35, tweede lid, aanspraak heeft op aftrek van kosten van verwerving ter zake van de rente begrepen in de kapitaalsuitkering uit de overeenkomst van levensverzekering.

GG. **Artikel 80b** wordt vervangen door:

Artikel 80b. 1. Voor een recht dat periodieke uitkeringen of verstrekkingen oplevert (stamrecht) waarop het met ingang van 1 juli 1991 vervallen artikel 19 of artikel 44j, derde lid, is toegepast, blijven artikel 19, onderscheidenlijk artikel 44j, derde lid, naar de tekst op het tijdstip van toepassing, alsmede het met ingang van die datum vervallen artikel 59a, van kracht.

2. Het bepaalde in het eerste lid met betrekking tot artikel 59a is niet van toepassing indien het stamrecht is bedongen vóór 1 januari 1973.

HH. **Artikel 80c** vervalt.

ARTIKEL II

In de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Stb. 469) worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. **Artikel 4** wordt vervangen door:

Artikel 4. Onder het drijven van een onderneming als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel d, wordt mede verstaan:

a. een uiterlijk daarmee overeenkomende werkzaamheid waardoor in concurrentie wordt getreden met ondernemingen, gedreven door natuurlijke personen, dan wel door lichamen, vermeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen a, b en c;

b. een werkzaamheid die bestaat uit de verzorging van werknemers of gewezen werknemers, van hun echtgenoten of partners en van hun kinderen, stiefkinderen of pleegkinderen door middel van uitkeringen op grond van een regeling voor vervroegde uittreding (VUT-uitkeringen) of pensioen, uit het verzekeren van dergelijke uitkeringen, dan wel uit het verzekeren van lijfrenten of kapitaalsuitkeringen uit levensverzekering.

B. **Artikel 5**, onderdeel b, wordt vervangen door:

b. lichamen welke zijn onderworpen aan de Wet op de heffing over vermogensoverschotten van pensioenfondsen.

C.1. **Artikel 8**, derde lid, wordt vervangen door:

3. Artikel 11 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 is niet van toepassing ten aanzien van lichamen welke als beleggingsinstelling zijn aangemerkt.

C.2. In het zesde lid, onderdeel c, wordt «; en» vervangen door een punt. Voorts vervalt onderdeel d.

D. **Artikel 23a** vervalt.

E. **Artikel 33a** wordt vervangen door:

Artikel 33a. 1. Voor een recht dat periodieke uitkeringen of verstrekkingen oplevert (stamrecht) waarop het met ingang van 1 juli 1991 vervallen artikel 19 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, dan wel het met ingang van die datum vervallen artikel 44j, derde lid, van die wet is toegepast, blijft het met ingang van die datum vervallen artikel 23a van kracht.

2. Het eerste lid is niet van toepassing indien het stamrecht is bedongen vóór 1 januari 1973.

F. Na **artikel 33a** wordt ingevoegd:

Artikel 33b. Artikel 11 en artikel 14a van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 zijn niet van toepassing op lichamen als bedoeld in artikel III, onderdeel B, van de Wet tot wijziging van het fiscale regime voor onderhoudsvoorzieningen en spaarvormen alsmede van het fiscale regime voor verzekeraars en directiepensioenlichamen.

ARTIKEL III

A. De Wet Belastingherziening 1950 (Stb. K423) wordt ingetrokken.

B.1. Artikel 10 van de Wet Belastingherziening 1950, zoals dat luidt op 30 juni 1991, blijft van kracht voor lichamen die op 30 juni 1991 aan de in dat artikel genoemde voorwaarden voldoen met dien verstande dat het gestorte kapitaal onderscheidenlijk de inleggelden niet hoger worden gesteld dan het gestorte kapitaal onderscheidenlijk de inleggelden op 1 juli 1991 verminderd met de opbrengst van de sedert die datum vervreemde woningen.

2. Het eerste lid is van toepassing tot het begin van het boekjaar waarin:
  - a. het gestorte kapitaal van het lichaam is, onderscheidenlijk de inleg-gelden van het lichaam zijn verhoogd;
  - b. door het lichaam één of meer woningen zijn verkregen;
  - c. één of meer aandelen onderscheidenlijk lidmaatschapsrechten in het lichaam zijn vervreemd.

ARTIKEL IV

In de Algemene wet inzake rijksbelastingen (Stb. 1959, 301) worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. In **hoofdstuk VA** wordt het opschrift vervangen door: Heffings-rente en revisierente.

B. **Artikel 30d** wordt vervangen door:

Artikel 30d. 1. Met betrekking tot de inkomstenbelasting wordt rente – revisierente – verschuldigd indien ingevolge artikel 45c, tweede of derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, premies voor een aanspraak op periodieke uitkeringen als negatieve persoonlijke verplichtingen in aanmerking worden genomen.

2. De revisierente bedraagt 20 percent van de waarde in het economische verkeer van de aanspraak op periodieke uitkeringen.

3. Ingeval de aanspraak op periodieke uitkeringen is bedongen minder dan 10 jaren vóór het jaar waarin de negatieve persoonlijke verplichtingen worden genoten, wordt, indien de belastingplichtige dit schriftelijk verzoekt, in afwijking van het tweede lid, de revisierente gesteld op het door de belastingplichtige aannemelijk te maken bedrag dat ingevolge de artikelen 30a en 30c aan heffingsrente in rekening zou worden gebracht indien de mogelijkheid zou bestaan de aftrek van de premies voor de aanspraak ongedaan te maken door navorderingsaanslagen over de jaren van die aftrek. Hierbij worden de bedragen van die navorderingsaanslagen gesteld op 50 percent van de premies en wordt het einde van het in artikel 30a, derde lid, onderdeel a, bedoelde tijdvak gesteld op 31 december van het jaar waarin de negatieve persoonlijke verplichtingen worden genoten.

Artikel 30e. 1. De inspecteur stelt het bedrag van de heffingsrente vast bij beschikking. Met betrekking tot deze beschikking zijn de bepalingen in de belastingwet die gelden voor de belastingaanslag ter zake waarvan heffingsrente wordt berekend, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat met betrekking tot beschikkingen ter zake van voorlopige aanslagen die tot een negatief bedrag zijn vastgesteld uitsluitend de bepalingen van de hoofdstukken V en VIII van deze wet van overeenkomstige toepassing zijn.

2. Het bedrag van de heffingsrente wordt op het aanslagbiljet of op het afschrift van de uitspraak of van de kennisgeving afzonderlijk vermeld. Ingeval de eerste volzin geen toepassing vindt, blijkt het bedrag van de heffingsrente uit het afschrift van de beschikking.

3. Ingeval de belastingplichtige bezwaar heeft tegen de beschikking waarbij de heffingsrente is vastgesteld, kan hij, in de gevallen waarin hij tevens bezwaar maakt tegen de aanslag of de naheffingsaanslag onderscheidenlijk beroep instelt tegen de navorderingsaanslag, het bezwaar vervatten in het bezwaarschrift waarbij bezwaar wordt gemaakt tegen de aanslag of de naheffingsaanslag onderscheidenlijk in het beroepschrift waarbij het beroep wordt ingesteld tegen de navorderingsaanslag.

4. Ingeval zowel bezwaar is gemaakt tegen de aanslag of de naheffingsaanslag als tegen de beschikking waarbij de heffingsrente is vastgesteld, doet de inspecteur uitspraak op beide bezwaren bij een gezamen-

lijke uitspraak. Op de in één beroepschrift vervatte beroepen beslist de rechter bij een gezamenlijke uitspraak.

5. Met betrekking tot de revisierente bedoeld in artikel 30d zijn het eerste tot en met het vierde lid van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL V

In de Invorderingswet 1990 (Stb. 221) worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. In **artikel 2** wordt na het tweede lid toegevoegd:

3. Een beschikking inzake heffingsrente of revisierente als bedoeld in artikel 30e, eerste lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen wordt voor de toepassing van deze wet gelijkgesteld met de belastingaanslag ter zake waarvan de heffingsrente of de revisierente is berekend.

B. In **artikel 24** wordt onder vernummering van het zesde lid in zevende lid een nieuw zesde lid ingevoegd, luidende:

6. Met betrekking tot het bedrag waarvoor krachtens artikel 25, vierde lid, uitstel van betaling is verleend, is gedurende het uitstel verrekening niet mogelijk.

C. Aan **artikel 25** wordt toegevoegd een vierde lid, luidende:

4. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het verlenen van uitstel van betaling voor belastingaanslagen bij de vaststelling waarvan artikel 45c, derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 toepassing heeft gevonden. Het uitstel wordt beëindigd indien zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 45c, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964.

D. Aan **artikel 27** wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. In afwijking van het eerste en tweede lid verjaren het recht tot dwanginvordering en het recht tot verrekening met betrekking tot het in een belastingaanslag begrepen bedrag waarvoor krachtens artikel 25, vierde lid, uitstel van betaling is verleend, op het moment dat dat uitstel vijf jaren heeft gelopen.

E. Na **artikel 44** wordt toegevoegd **artikel 44a**, luidende:

Artikel 44a. 1. Indien ingevolge artikel 45c, tweede of derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, premies voor een aanspraak op periodieke uitkeringen als negatieve persoonlijke verplichtingen in aanmerking worden genomen, is de verzekeraar van die aanspraak tot ten hoogste de waarde in het economische verkeer daarvan aansprakelijk voor de belasting die ter zake door de verzekeringnemer of de gerechtigde is verschuldigd, alsmede voor de revisierente die ingevolge artikel 30d van de Algemene wet inzake rijksbelastingen in verband daarmee is verschuldigd.

2. Het bedrag van de verschuldigde belasting wordt gesteld op het evenredig gedeelte van de belasting die meer is verschuldigd ter zake van alle in het jaar ingevolge artikel 45c, tweede of derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, als negatieve persoonlijke verplichtingen in aanmerking genomen premies.

3. Zo spoedig mogelijk nadat de aansprakelijkheid ingevolge het eerste lid is ontstaan, wordt aan de verzekeraar schriftelijk mededeling gedaan van het bedrag waarvoor deze aansprakelijk is.

ARTIKEL VI

Indien het onderhavige voorstel van wet eerder tot wet wordt verheven en in werking treedt dan het bij koninklijke boodschap van 27 juni 1989 ingediende voorstel van wet houdende regels betreffende een heffing over vermogensoverschotten van pensioenfondsen (Wet op de heffing over vermogensoverschotten van pensioenfondsen), worden Artikel I en Artikel II van deze wet gewijzigd als volgt.

In **Artikel I**, onderdeel V.6, wordt het vijfde lid, onderdeel b, vervangen door:

b. een lichaam dat ingevolge artikel 5, onderdeel b, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 is vrijgesteld van die belasting;

Artikel II, onderdeel B, wordt vervangen door:

B. Aan **artikel 5**, onderdeel b, wordt onder vervanging van de puntkomma door een komma toegevoegd: met uitzondering van de hierna bedoelde lichamen:

1°. naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en andere vennootschappen welker kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld waarin een werknemer of gewezen werknemer, zijn echtgenoot of partner, een van hun bloed- of aanverwanten in de rechte lijn of in de tweede graad van de zijlijn, dan wel een van hun pleegkinderen al dan niet te zamen voor ten minste tien percent van het nominaal gestorte kapitaal, onmiddellijk of middellijk, aandeelhouder is;

2°. andere dan de onder 1° bedoelde lichamen welker werkzaamheid hoofdzakelijk bestaat in de uitvoering van pensioenregelingen van werknemers of gewezen werknemers van naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid of andere vennootschappen welker kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld waarin deze werknemers of gewezen werknemers, hun echtgenoten of partners, hun bloed- of verwanten in de rechte lijn of in de tweede graad van de zijlijn, dan wel hun pleegkinderen al dan niet te zamen voor ten minste tien percent van het nominaal gestorte kapitaal, onmiddellijk of middellijk, aandeelhouder zijn of op enig moment zijn geweest;.

ARTIKEL VII

1. Ingeval de binnenlandse belastingplicht voor de inkomstenbelasting van een persoon niet voor 1 juli 1991 is geëindigd en ten aanzien van die persoon de regeling inzake de oudedagsreserve van artikel 44d van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 van toepassing is, zijn voor het kalenderjaar 1991 met betrekking tot de toevoegingen aan en de afnemingen van die reserve de regels van toepassing zoals die gelden met ingang van 1 juli 1991, met dien verstande dat:

a. in afwijking in zoverre van artikel 44e, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, over het kalenderjaar 1991 ten minste f 1101 aan de oudedagsreserve wordt toegevoegd;

b. in afwijking in zoverre van artikel 44f, eerste lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, de oudedagsreserve in het kalenderjaar 1991, na de afneming als bedoeld in genoemd artikel 44f, eerste lid, onderdeel a, doch voor de afneming als bedoeld in genoemd artikel 44f, eerste lid, onderdeel b, afneemt met het bedrag ten belope waarvan in dat kalenderjaar voor 1 juli een stamrecht is bedongen; de artikelen 44f, vijfde, zesde en zevende lid, en 44j, derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals die luiden op 30 juni 1991, zijn hierbij van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL VIII

1. Wat betreft de inkomstenbelastingheffing over het kalenderjaar 1991 is artikel 45a, vijfde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 alleen van toepassing met betrekking tot stakingen van ondernemingen of gedeelten van ondernemingen welke plaatsvinden na 30 juni 1991.

2. Hetgeen in het kalenderjaar 1991 voor 1 juli ingevolge artikel 45, eerste lid, onderdeel g, in verbinding met het vierde lid, eerste volzin, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 als aftrekbare premies voor lijfrente in aanmerking wordt genomen, komt in mindering op:

a. hetgeen ingevolge artikel 45a van die wet – zoals dat artikel luidt op 1 juli 1991 – over dat kalenderjaar ten hoogste in aanmerking wordt genomen aan aftrekbare premies voor lijfrenten, met dien verstande dat het in mindering komen geschiedt in de volgorde van de leden van genoemd artikel 45a;

b. het voor dat jaar in artikel 75, derde lid, van die wet – zoals dat artikel luidt op 1 juli 1991 – genoemde bedrag van f 17 459.

3. Hetgeen is voldaan ter verkrijging van een stamrecht en heeft geleid tot een afnemings als bedoeld in artikel 44f, eerste lid, onderdeel c, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat artikel luidde op 30 juni 1991, komt voor de toepassing van die wet niet in aanmerking als persoonlijke verplichtingen.

4. Hetgeen na 30 juni 1991 doch voor 1 januari 1992 is voldaan aan premies voor lijfrenten welke volgens de regels van 30 juni 1991 op de voet van artikel 45, eerste lid, onderdeel g, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 als persoonlijke verplichtingen in aanmerking zouden zijn genomen, wordt op verzoek ook in de periode 1 juli 1991–31 december 1991 in aanmerking genomen als persoonlijke verplichtingen. Ingevolge de eerste volzin als persoonlijke verplichtingen aftrekbare premies voor lijfrenten worden in aanmerking genomen tot ten hoogste het in artikel 45a, eerste lid, in verbinding met het zesde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 – zoals dat artikel luidt op 1 juli 1991 – bedoelde bedrag. De door deze betaling ontstane aanspraak wordt voor de toepassing van artikel 75 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 gelijkgesteld met een aanspraak op periodieke uitkeringen of verstrekkingen krachtens een op 30 juni 1991 bestaande overeenkomst. Hetgeen in het kalenderjaar 1991 voor 1 juli ingevolge artikel 45, eerste lid, onderdeel g, in verbinding met het vierde lid, eerste volzin, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 als aftrekbare premies voor lijfrenten in aanmerking wordt genomen, komt in mindering op het in de tweede volzin bedoelde bedrag. Hetgeen ingevolge dit lid als aftrekbare premies voor lijfrenten in aanmerking wordt genomen, komt in mindering op hetgeen ingevolge artikel 45a van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 – zoals dat artikel luidt op 1 juli 1991 – over 1991 ten hoogste in aanmerking wordt genomen aan aftrekbare premies voor lijfrenten, met dien verstande dat het in mindering komen geschiedt in de volgorde van de leden van genoemd artikel 45a.

5. Verzekeringen welke zijn gesloten na 30 juni 1991 doch voor 1 juli 1992 en die niet aanstonds voldoen aan de voorwaarden welke zijn gesteld in de Wet op de inkomstenbelasting 1964, worden geacht vanaf de aanvang van de verzekering aan die voorwaarden te voldoen indien de verzekeringsovereenkomst voor 1 juli 1992, voor zover nodig met terugwerkende kracht tot het aangaan van de overeenkomst, alsnog aan die voorwaarden voldoet.

ARTIKEL IX

1. Deze wet treedt in werking met ingang van 1 juli 1991, met uitzondering van artikel I, onderdelen A.1, A.2, A.3, A.5 en het in onderdeel

A.6 opgenomen artikel 5, twaalfde lid, onderdeel a, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, alsmede onderdeel CC, welke in werking treden op 1 januari 1992.

2. Artikel II, onderdelen C en F, alsmede artikel III vinden voor het eerst toepassing met betrekking tot de heffing over het jaar dat aanvangt op of na 1 juli 1991.

3. Wat betreft de inkomstenbelastingheffing over het kalenderjaar 1991 treedt in artikel 45a, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat luidt na 30 juni 1991, voor «persoonlijk inkomen» telkens in de plaats: persoonlijk arbeidsinkomen. Voorts treedt voor «het persoonlijke inkomen» in de plaats: het persoonlijke arbeidsinkomen.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

De Staatssecretaris van Financiën,